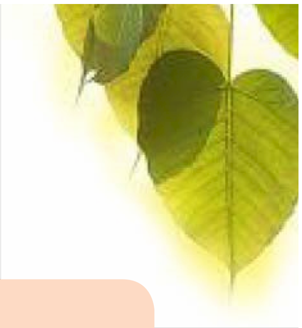

12 දශම

මෙම පාඩම අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට,

- දශම හඳුනා ගැනීමට,
- භාග, දශම බවටත් දශම, භාග බවටත් හැරවීමට,
- දශම සංසන්දනය කිරීමට,
- දශම සංඛ්‍යා එකතු කිරීමට හා අඩු කිරීමට

හැකියාව ලැබේ.

12.1 හැඳින්වීම

හරය දහය වූ භාග කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

$\frac{3}{10}, \frac{7}{10}, \frac{9}{10}, \frac{11}{10}, \frac{17}{10}$,මෙම භාග අතරින් භාග තුනක් තත්‍ය භාග වේ. එනම් නියම භාග වේ. එම නියම භාග $\frac{3}{10}, \frac{7}{10}$ හා $\frac{9}{10}$ වේ. ඉතිරි භාග දෙක $\frac{11}{10}$ හා $\frac{17}{10}$ වන අතර ඒවා විෂම භාග ලෙස හැඳින්වේ.

මෙම නියම භාග ද විෂම භාග ද දශම ආකාරයට ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

$\frac{3}{10} = 0.3, \quad \frac{7}{10} = 0.7, \quad \frac{9}{10} = 0.9, \quad \frac{11}{10} = 1.1\ , \quad \frac{17}{10} = 1.7$

මෙහිදී හරය 10 වූ භාග දශම ලෙස ප්‍රකාශ කර ඇත. එනම් ''10න් පංගු දශම නම් වේ.'' භාගයක් ලවයකින් හා හරයකින් යුක්ත වේ. දහයෙන් පංගු ලිවීමේ දී හරය 10 වන අතර ලවය ඕනෑම පූර්ණ සංඛ්‍යාවක් විය හැකි ය. නියම භාගයක් 10න් පංගු ලෙස ලිවීමේ දී ලවය ලෙස 1 සිට 9 තෙක් වූ සංඛ්‍යා පවතී. මේ අනුව $\frac{1}{10} = 0.1, \frac{2}{10} = 0.2, \frac{3}{10} = 0.3$

හරය 10 වූ තත්‍ය භාගයක් එනම්, නියම භාගයක් දශම ආකාරයට ලිවීමේදී හරය වන 10 නොලියා ලවයේ ඉලක්කමට වම්පසින් දශම තිත යොදනු ලැබේ. මෙම දශම තිත පැහැදිලි ව නිරූපණය කිරීම සඳහා පූර්ණ සංඛ්‍යාව බිංදුව ලෙස දක්වා ඇත.

හරය 10 වන විෂම භාගයක් දශම ආකාරයට ලිවීමේදී හරය වන 10 නොලියා ලවයේ දකුණුපස කෙළවරේ සිට එක් ස්ථානයක් වම්පසින් දශම තිත යොදනු ලැබේ. මෙවිට විෂම භාගයකට අදාළ පූර්ණ සංඛ්‍යාව 0 නොවන බව පැහැදිලි වේ.

නිදසුන 1

$\frac{7}{10} = .7 \ = 0.7\ , \qquad \frac{23}{10} = = 2.3$

හරය 10 වූ භාගයක් දශම ලෙස ලියා දැක්වූ විට දශම තිතට දකුණින් එක් ඉලක්කමක් පමණක් ඇත. භාගයක හරය 100 වූ විට එයට අනුරූප දශම සංඛ්‍යාවෙහි දශම තිතට දකුණින් ඉලක්කම් දෙකක් පිහිටයි.

නිදසුන 2	නිදසුන 3	නිදසුන 4
$\frac{39}{100} = 0.39$	$\frac{6}{100} = 0.06$	$\frac{324}{100} = 3.24$

මේ අයුරින් ම හරය 1000 වූ භාග ද දශම සංඛ්‍යා ලෙස ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

නිදසුන 5	නිදසුන 6	නිදසුන 7
$\frac{492}{1000} = 0.492$	$\frac{84}{1000} = 0.084$	$\frac{3}{1000} = 0.003$

නිදසුන 8

$\frac{53817}{1000} = 53.817$

සටහන

දශම තිතට පසුව ඇති ඉලක්කම පිහිටන ස්ථානය පළමු දශමස්ථානය ලෙස හැඳින්වේ. සංඛ්‍යාවක පළමු දශමස්ථානයට පසුව ඇති ඉලක්කම පිහිටන ස්ථානය දෙවන දශමස්ථානය ලෙස හඳුන්වයි. මේ ආදී ලෙස සංඛ්‍යාවක දෙවන දශමස්ථානයට පසුව ඇති ඉලක්කම පිහිටන ස්ථානය තුන්වන දශමස්ථානය ලෙස හඳුන්වයි.

12.2 භාගයක් දශමයක් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීම

හරය ඕනෑ ම පූර්ණ සංඛ්‍යාවක් වූ භාගයක් දශම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලිවීම සඳහා එහි හරය 10 හෝ 100 හෝ 1000 ආදී ලෙස ලිවිය යුතු ය.

නිදසුන 1

$\frac{2}{5} = \frac{2 \times 2}{5 \times 2} = \frac{4}{10} = 0.4$

නිදසුන 2

$\frac{7}{20} = \frac{7 \times 5}{20 \times 5} = \frac{35}{100} = 0.35$

නිදසුන 3

$\frac{31}{25} = \frac{31 \times 4}{25 \times 4} = \frac{124}{100} = 1.24$

නිදසුන 4

$\frac{54}{125} = \frac{54 \times 8}{125 \times 8} = \frac{432}{1000} = 0.432$

12.1 අභ්‍යාසය

1. පහත දී ඇති භාග, දශම ලෙස ලියා දක්වන්න.

(i) $\frac{4}{10}$ (ii) $\frac{18}{10}$ (iii) $\frac{57}{100}$ (iv) $\frac{2}{100}$ (v) $\frac{24}{100}$ (vi) $\frac{708}{1000}$

2. පහත දී ඇති භාග, හරය 10 හෝ 100 හෝ 1000 ලෙස ප්‍රකාශ කර දී ඇති භාගයට සමාන වූ දශම සංඛ්‍යාව සොයන්න.

(i) $\frac{1}{2}$ (ii) $\frac{3}{5}$ (iii) $\frac{3}{4}$ (iv) $\frac{19}{25}$ (v) $\frac{6}{250}$ (vi) $\frac{71}{125}$

3. දී ඇති භාග, දශම ලෙස ලියා දක්වන්න.

(i) $\frac{49}{10}$ (ii) $\frac{208}{10}$ (iii) $\frac{101}{100}$ (iv) $\frac{396}{100}$ (v) $\frac{2458}{1000}$ (vi) $\frac{38004}{1000}$

4. දී ඇති භාග, දශම ලෙස ලියා දක්වන්න.

(i) $\frac{3}{2}$ (ii) $\frac{9}{5}$ (iii) $\frac{13}{4}$ (iv) $\frac{74}{20}$ (v) $\frac{999}{250}$ (vi) $\frac{403}{125}$

12.3 දශමයක් භාගයක් ලෙස ලියා දැක්වීම

දී ඇති ඕනෑ ම දශම සංඛ්‍යාවකට අනන්‍ය වූ භාග සංඛ්‍යාවක් පවතී. ගණිතයේ දී එම භාග සංඛ්‍යාව සරල ම ආකාරයට ලියා දැක්වීම සම්මතයකි.

නිදසුන 1

$$0.6 = \frac{6}{10} = \frac{6 \div 2}{10 \div 2} = \frac{3}{5}$$

නිදසුන 2

$$0.32 = \frac{32}{100} = \frac{32 \div 4}{100 \div 4} = \frac{8}{25}$$

නිදසුන 3

$$0.125 = \frac{125}{1000} = \frac{125 \div 5}{1000 \div 5} = \frac{25}{200} = \frac{25 \div 5}{200 \div 5} = \frac{5}{40} = \frac{5 \div 5}{40 \div 5} = \frac{1}{8}$$

නිදසුන 4

$$4.8 = \frac{48}{10} = \frac{48 \div 2}{10 \div 2} = \frac{24}{5}$$

නිදසුන 5

$$3.04 = \frac{304}{100} = \frac{304 \div 2}{100 \div 2} = \frac{152}{50} = \frac{152 \div 2}{50 \div 2} = \frac{76}{25}$$

12.2 අභ්‍යාසය

1. දී ඇති දශම සංඛ්‍යා භාග ලෙස ප්‍රකාශ කර එය සරල ම ආකාරයට ලියා දක්වන්න.

(i) 0.6 (ii) 0.8 (iii) 1.2 (iv) 1.5 (v) 4.5 (vi) 19.5

2. දී ඇති දශම සංඛ්‍යා භාග ලෙස ප්‍රකාශ කර, එය සරල ම අයුරින් දක්වන්න.

(i) 0.25 (ii) 0.75 (iii) 0.15 (iv) 0.84 (v) 2.25 (vi) 3.05

3. පහත දක්වා ඇති දශම සංඛ්‍යාවලට තුල්‍ය වන සරල ම භාගය ලියා දක්වන්න.

(i) 0.375 (ii) 0.625 (iii) 4.125 (iv) 0.075 (v) 0.525 (vi) 8.444

12.4 දශම සංසන්දනය කිරීම

දශමයක් වෙනත් දශමයක් සමඟ සැසඳීමේ දී එම ක්‍රියාවලිය පහසු කරලීම සඳහා දී ඇති දශම සංඛ්‍යා දෙක එකම ආකාරයට ලියා ගත යුතු ය. එනම් දශම තිතෙන් පසුව යෙදෙන ඉලක්කම් ගණන සමාන කර ගත යුතු ය.

නිදසුන 1

පහත දී ඇති දශම සංඛ්‍යා යුගලයෙන් වඩා විශාල සංඛ්‍යාව සොයන්න.

0.3 සහ 0.27

0.3 = 0.30 හෙයින් 0.30 හා 0.27 සැසඳීම පහසු ය.

එනම් $\frac{30}{100} > \frac{27}{100}$ හෙයින් 0.3 > 0.27 වේ.

මෙම සැසඳීම පහත ආකාරයට ද සිදු කළ හැකි ය.

0.3 සහ 0.27 යන සංඛ්‍යාවන්හි පළමු දශමස්ථානයේ ඉලක්කම 3 සහ 2 වේ. 3 > 2 හෙයින් 0.3 > 0.27 වේ.

නිදසුන 2

0.42 සහ 0.4 අතරින් වඩා විශාල දශම සංඛ්‍යාව සොයන්න.

මෙම සංඛ්‍යා දෙකෙහි ම පළමු දශම ස්ථානයේ ඉලක්කම 4 වේ. එහෙයින් වඩා විශාල සංඛ්‍යා පළමු දශමස්ථානය සැලකීමෙන් සොයා ගත නොහැකි ය. එනිසා සංඛ්‍යා දෙකම දශම ස්ථාන දෙකක් සහිතව ලියා දක්වමු.

එවිට දී ඇති සංඛ්‍යා දෙක 0.42 සහ 0.40 වේ.

එනම් එම සංඛ්‍යා $\frac{42}{100}$ සහ $\frac{40}{100}$ හෙයින්

$$\frac{42}{100} > \frac{40}{100}$$

මේ අනුව 0.42 > 0.4 වේ.

නිදසුන 3

දී ඇති දශම සංඛ්‍යා යුගලයෙන් වඩා විශාල සංඛ්‍යාව තෝරන්න.

0.538 සහ 0.583

මෙම සංඛ්‍යා දෙක භාග ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කළ විට,

$0.538 = \frac{538}{1000}$ සහ $0.583 = \frac{583}{1000}$ වේ.

$\frac{583}{1000} > \frac{538}{1000}$ හෙයින්

$0.583 > 0.538$ වේ.

මෙම සැසඳීම පහත අයුරින් ද සිදු කළ හැකි ය.

0.538 සහ 0.583 හි පළමු දශම ස්ථානයේ ඉලක්කම සමාන ය. එනිසා වඩා විශාල සංඛ්‍යාව සෙවීම එමගින් නොහැකි ය. එනිසා දෙවන දශම ස්ථානය සලකා බලමු.

0.538 හි දෙවන දශම ස්ථානයේ ඉලක්කම 3 වේ. 0.583 හි දෙවන දශම ස්ථානයේ ඉලක්කම 8 වේ. $8 > 3$ හෙයින් දී ඇති සංඛ්‍යා යුගලයෙන් වඩා විශාල සංඛ්‍යාව 0.583 වේ.

12.5 දශම සංසන්දනය ආශ්‍රිත ගැටලු

එදිනෙදා ජීවිතයේ දී දිග, දුර, ස්කන්ධය ආශ්‍රිත මිනුම් සැසඳීමට සිදු වේ.

- මෙහිදී දිග මැනීම සඳහා බහුල ව භාවිත කරන ඒකක දෙකක් වන මීටර (m) හා සෙන්ටිමීටර (cm) අතර සම්බන්ධතාව දැන සිටීම වැදගත් වේ.
  1 m = 100 cm
- දුර මැනිමේ දී කිලෝමීටර (km) සහ මීටර (m) යන ඒකක බහුල ව යොදා ගනී. මෙම ඒකක අතර සම්බන්ධතාව පහත දැක්වේ.
  1 km = 1000 m
- ද්‍රව මැනිමේ දී ලීටර (l) සහ මිලිලීටර (ml) යන ඒකක භාවිත වේ. එම ඒකක අතර සම්බන්ධතාව මෙසේ ය.
  1 l = 1000 ml
- ස්කන්ධය මැනීමට යොදා ගන්නා ඒකක දෙකකි. ග්‍රෑම් (g) සහ කිලෝ ග්‍රෑම් (kg)
  1 kg = 1000 g වේ.

නිදසුන 1

දිග කලිසමක් මැසීම සඳහා රෙදි මීටර 2.5ක් අවශ්‍ය වේ. දිග ගවුමක් මැසීම සඳහා රෙදි මීටර 3.0ක් අවශ්‍ය වේ. වැඩි රෙදි ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වන්නේ දිග කලිසමක් මැසීමට ද? දිග ගවුමක් මැසීමට ද?

දිග කලිසමක් මැසීමට වුවමනා රෙදි ප්‍රමාණය = 2.5 m
දිග ගවුමක් මැසීමට වුවමනා රෙදි ප්‍රමාණය = 3.0 m

මෙම සංඛ්‍යා දෙකෙහි ඒකස්ථානයේ ඉලක්කම 2 සහ 3 වේ. 3 > 2 හෙයින් 3.0 > 2.5 වේ. එබැවින් දිග ගවුමක් මැසීමට, දිග කලිසමක් මැසීමට වඩා වැඩි රෙදි ප්‍රමාණයක් වුවමනා වේ.

නිදසුන 2

එක්තරා ඇඳ ඇතිරිල්ලක දිග 2 mක් බව දී ඇත. වෙනත් ඇඳ ඇතිරිල්ලක දිග දක්වා ඇත්තේ 185 cm ලෙසිනි. මෙම ඇඳ ඇතිරිලි දෙක අතරින් වඩා දිග කුමන ඇඳ ඇතිරිල්ල ද?

මේ සඳහා 185 m මීටරවලින් දැක්වූ විට,

$185 \text{ cm} = 185 \div 100$
$= 1.85 \text{ m}$

දැන් එම අගය දෙක සංසන්දනය කරමු.
එනම් 2 > 1.85 වේ.

එවිට 2 m ඇඳ ඇතිරිල්ල වඩා දිග ඇඳ ඇතිරිල්ල වේ.

12.3 අභ්‍යාසය

1. දී ඇති එක් එක් දශම සංඛ්‍යා යුගල අතරින් වඩා විශාල සංඛ්‍යාව තෝරන්න.
   (i) 0.6 සහ 0.58 (ii) 0.41 සහ 0.4 (iii) 0.875 සහ 0.857
   (iv) 0.9 සහ 0.89 (v) 1.1 සහ 0.4 (vi) 3.1 සහ 0.999

2. පහත දී ඇති එක් එක් සංඛ්‍යා යුගල ලකුණ ">" යොදා සම්බන්ධ කරන්න.
   (i) 0.731 සහ 0.713 (ii) 0.849 සහ 0.845 (iii) 0.98 සහ 1.1
   (iv) 2.02 සහ 0.22 (v) 0.303 සහ 0.033 (vi) 10.8 සහ 8.01

3. තේ කොළ පාර්සලයක ස්කන්ධය 600g වේ. සීනි පැකට්ටුවක ස්කන්ධය $\frac{1}{2}$ kg වේ. වඩා විශාල ස්කන්ධයකින් යුතු වන්නේ තේ කොළ පාර්සලය ද? සීනි පැකට්ටුව ද?

4. බෝතලයක පලතුරු බීම 375 m*l*ක් අඩංගු ය. වීදුරුවක ජලය 0.4*l* ක් ඇත. වඩා වැඩි ද්‍රව ප්‍රමාණයක් ඇත්තේ වීදුරුවේ ද? බීම බෝතලයේ ද?

5. *A* හා *B* නගර දෙක අතර දුර කිලෝමීටර $\frac{3}{4}$ කි. *D* සහ *C* නගර අතර දුර මීටර 725කි. වඩා වැඩි දුර ප්‍රමාණයක් ඇත්තේ *A* හා *B* නගර දෙක අතර ද? *D* සහ *C* නගර දෙක අතර ද?

12.6 දශම එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම

පූර්ණ සංඛ්‍යා එකතු කිරීම සහ අඩු කිරීම සිදු කළ ආකාරයෙන් ම දශම සංඛ්‍යා එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම සිදු කළ හැකි ය. පහත සඳහන් නිදසුන් මගින් එය විමසා බලමු.

නිදසුන 1

0.78 සහ 1.5 එකතු කරන්න.

එම සංඛ්‍යා දෙක පළමු දශමස්ථානය එක යට එක වන සේ ලියා ගත් විට පහත පරිදි වේ.

$$\begin{array}{r} 0.78 \\ +\ 1.5 \\ \hline \end{array}$$

1.5 හි දෙවන දශම ස්ථානය 0 වේ. එවිට එම සංඛ්‍යා දෙක පහත පරිදි නැවත ලියා ගත හැකි ය.

$$\begin{array}{r} 0.78 \\ +\ 1.50 \\ \hline \end{array}$$

දකුණු කෙළවරේ සිට සිරස් ව පිහිටි සංඛ්‍යා එකතු කළ විට,

$$\begin{array}{r} 0.78 \\ +\ 1.50 \\ \hline 2.28 \\ \hline \hline \end{array}$$

සටහන

පළමු දශම ස්ථානයේ පිහිටි ඉලක්කම් එකතු කළ විට ලැබෙන සංඛ්‍යාව 12 වේ. එහි සඳහන් 2 යන්න පළමු දශම ස්ථානයේ සටහන් කර ඉතිරි 1 එකස්ථානයට ගෙන එකස්ථානයේ ඇති ඉතිරි ඉලක්කම් හා එකතු කළ විට පිළිතුර 2 වේ.

නිදසුන 2

13.08 න් 7.8ක් අඩු කරන්න.

ඉහත නිදසුන පරිදි එම සංඛ්‍යා දෙක එක යට එක සිටින පරිදි ලියා ගත් විට මෙසේ ය.

$$\begin{array}{r} 13.08 \\ -\ \ 7.80 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$$

සිරස් ව ඇති සංඛ්‍යා දකුණු කෙළවරේ සිට අඩු කිරීමේ දී දෙවන දශමස්ථානයේ දැක්වෙන ඉලක්කම් අඩු කළ විට ප්‍රතිඵලය 8 වේ. පළමු දශම ස්ථානයේ ඉලක්කම් අඩු කිරීමේ දී 0න් 8ක් අඩු කිරීමට සිදු වේ. එවිට ඊට පෙර ඇති එකස්ථානයෙන් 1ක් දකුණු පසට ගත් විට පළමු දශම ස්ථානයේ අගය 10 වේ. එම 10න් 8ක් අඩු කළ විට පිළිතුර 2 වේ. එවිට පූර්ණ සංඛ්‍යා ලෙස ඉතිරි ව ඇති 12 න් 7ක් අඩු කළ විට එකස්ථානයේ ඉලක්කම 5 වේ.

$$\begin{array}{r} 13.08 \\ -\ 7.80 \\ \hline 5.28 \\ \hline\hline \end{array}$$

නිදසුන 3

පලතුරු බීමක් සකස් කිරීමේ දී දොඩම් යුෂ 0.4 lකට ජලය 0.9 lක් එකතු කරන ලදී. මිශ්‍රණයේ අඩංගු මුළු ලීටර ප්‍රමාණය කොපමණ ද?

$$\begin{array}{r} 0.4 \\ +\ 0.9 \\ \hline 1.3 \\ \hline\hline \end{array}$$

මිශ්‍රණයේ ප්‍රමාණය 1.3 l වේ.

සටහන

පළමු දශමස්ථානයේ ඉලක්කම් එකතු කළ විට 13 ලැබේ. මින් 3 පළමු දශමස්ථානයේ තබා ඉතිරි වන 1 පූර්ණ සංඛ්‍යා තීරයට ගෙන ආ විට ප්‍රතිඵලය 1.3 වේ.

නිදසුන 4

රෙදි මීටර 5කින් මීටර 2ක් ගවුමක් සඳහා ද මීටර 1.6ක් සායක් සඳහා ද කපා ඉවත් කළ විට ඉතිරි වන රෙදි කැබැල්ලේ දිග සොයන්න.

රෙදි මීටර 5න් මීටර 2ක් කපා ගත් විට,

$$\begin{array}{r} 5 \\ -\ 2 \\ \hline 3 \\ \hline\hline \end{array}$$

එවිට ඉතිරි රෙදි කැබැල්ලේ දිග 3 m වේ. මෙම රෙදි කැබැල්ලෙන් මීටර 1.6ක් කපා ගත් විට,

$$\begin{array}{r} 3.0 \\ -\ 1.6 \\ \hline 1.4 \\ \hline\hline \end{array}$$

ඉතිරි රෙදි කැබැල්ලේ දිග 1.4 m

සටහන

0න් 6ක් අඩු කළ නොහැකි නිසා 3න් 1ක් පළමු දශමස්ථානයට ගෙන ආ විට ලැබෙන අගය 10න් 6ක් අඩු කළ විට පිළිතුර 4 වේ. එවිට එකස්ථානයේ පළමු පේළියේ ඇති අගය 2 වේ. 2න් 1ක් අඩු කළ විට 1ක් ලැබේ.
එවිට පිළිතුර 1.4 වේ.

12.4 අභ්‍යාසය

1. එකතු කරන්න.

(i) $\begin{array}{r} 0.5 \\ +\ 0.8 \\ \hline \\ \hline \end{array}$ (ii) $\begin{array}{r} 0.9 \\ +\ 0.7 \\ \hline \\ \hline \end{array}$ (iii) $\begin{array}{r} 1.4 \\ +\ 0.85 \\ \hline \\ \hline \end{array}$ (iv) $\begin{array}{r} 1.7 \\ +\ 0.65 \\ \hline \\ \hline \end{array}$

(v) $\begin{array}{r} 18.05 \\ +\ 3.75 \\ \hline \\ \hline \end{array}$ (vi) $\begin{array}{r} 29.4 \\ +\ 8.068 \\ \hline \\ \hline \end{array}$

2. අඩු කරන්න.

(i) $\begin{array}{r} 0.7 \\ -\ 0.45 \\ \hline \\ \hline \end{array}$ (ii) $\begin{array}{r} 1.9 \\ -\ 1.05 \\ \hline \\ \hline \end{array}$ (iii) $\begin{array}{r} 10.4 \\ -\ 0.72 \\ \hline \\ \hline \end{array}$ (iv) $\begin{array}{r} 3.08 \\ -\ 0.38 \\ \hline \\ \hline \end{array}$

(v) $\begin{array}{r} 4.25 \\ -\ 1.4 \\ \hline \\ \hline \end{array}$ (vi) $\begin{array}{r} 7.03 \\ -\ 0.746 \\ \hline \\ \hline \end{array}$

3. රත්‍රන් වළල්ලක් තැනීමේ දී රත්‍රන් ග්‍රෑම් 8.8කට තඹ ග්‍රෑම් 0.8ක් එකතු කරනු ලැබේ. වළල්ලේ අඩංගු මුළු ග්‍රෑම් ගණන කොපමණ ද?

4. පාසල් කොඩියක් මැසීමේ දී 1 m බැගින් දිග වූ කහ, රතු, කොළ වර්ණවලින් යුතු රෙදි පටි තුනක් එකට සම්බන්ධ කරන ලදී. එම රෙදි පටි තුනේ පළල ප්‍රමාණයන් පිළිවෙළින් 0.3 m, 0.2 m සහ 0.3 m වේ. මෙම පාසල් කොඩියෙහි පළල කොපමණ ද?

5. සීනි $\frac{1}{2}$ kg කින් තේ සෑදීම සඳහා සීනි 0.4 kgක් ප්‍රමාණයක් යොදා ගත් විට ඉතිරි වන සීනි ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම්වලින් දක්වන්න.

6. තම සේවා ස්ථානයට යාමේ දී සුනිල්ට 0.75 km දුරක් බයිසිකලයෙන් දුම්රිය ස්ථානයට යාමට සිදු වේ. එතැන් සිට 15 km දුරක් දුම්රියෙන් ද ඊට පසුව 0.2 km දුරක් පයින් ද යාමට ඔහුට සිදු වේ. ඔහු බයිසිකලයෙන් ගමන් කරන දුර පයින් ගමන් කරන දුරට වඩා කිලෝමීටර කොපමණ ප්‍රමාණයක් වැඩි ද?

සාරාංශය

- දශම සංඛ්‍යා සංසන්දනයේදී දශම සංඛ්‍යාවල එක් එක් ස්ථානයට අදාළ ඉලක්කමේ විශාලත්වය සැලකීමෙන් සංසන්දනය සිදු කළ හැකි ය.
- දශම සංඛ්‍යා එකතු කිරීමේදී හෝ අඩු කිරීමේදී එම සංඛ්‍යාවල එක් එක් ස්ථානයේ ඉලක්කම්වල නිරූපණය වන අගය සලකමින් එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම සිදු කළ යුතු ය.